

BOGUSŁAW WOŁOSZAŃSKI
TAJEMNICA SAMOBOJSTWA HITLERA I EWY BRAUN

HISTORIA

8,90 zł (w tym 8% VAT) 4/2013
nr indeksu 27819X

NIEZNANA RELACJA

MARKA EDELMANA O POWSTANIU W GETCIE WARSZAWSKIM

RODZINA BORGIOŃ
SKANDALE NA PAPIESKIM DWORZE

JÓZEF PIŁSUDSKI
ŻONY I KOCHANKI MARSZAŁKA

Elżbieta I, 1560 r., Steven van Herwijck

Złoty wisiorek, dzieło Williama Barbora, 1615-1625

KRÓLEWSKIE SKARBY

Wielka Brytania świętuje 500 lat kontaktów dyplomatycznych z Rosją. Z tej okazji w londyńskim Victoria and Albert Museum można oglądać ponad 150 bezcennych obiektów z królewskich dworów, m.in. Henryka VIII, Elżbiety I czy Iwana Groźnego. Na wystawie zgromadzono portrety monarchów (m.in. Elżbiety I), biżuterię, luksusowe dobra, zbroje królewskie (w tym zbroję wykonaną

na miarę dla Henryka VIII), tkaniny, a nawet pierwsze wydanie dzieł Szekspira. Do tego klejnoty zdobyte m.in. przez Francisza Darke'a podczas morskich wypraw oraz kolekcja XVI-wiecznych sreber angielskich i francuskich podarowanych carom przez brytyjską rodzinę królewską (wypożyczone dzięki uprzejmości Muzeum Moskiewskiego Kremla). Wystawie towarzyszy bogato ilustrowany album „Treasures of the Royal Courts. Tudors, Stuarts & Russian Tsars” autorstwa Tessy Murdoch oraz Olgi Dmitriewej.

Treasures of the Royal Courts. Tudors, Stuarts & Russian Tsars do 14 lipca 2013 roku Victoria and Albert Museum, Londyn, Wielka Brytania

Figurka byka z herbem lorda Dacre'a, 1520 r.

NIGDY WIĘCEJ NA UBOCZU

KSIĄŻKA O idei stworzenia w XX wieku państwa polsko-litewskiego i przyklejaniu Bałtom etykiety faszystów opowiada **PROF. ANDRES KASEKAMP**, autor książki „Historia państw bałtyckich”.

NEWSWEEK: W swojej książce sporo uwagi poświęca pan roli Polski w dziejach państw bałtyckich. Czy pomysł federacji polsko-litewskiej, na wzór unii lubelskiej z 1569 roku, o którym marzył Piłsudski, z punktu widzenia Litwinów był możliwy? **PROF. ANDRES KASEKAMP:** Wizja Piłsudskiego szła pod prąd nurtu historii. W początkach XX wieku nacjonalizm oparty na pochodzeniu etnicznym i języku zdominował sposób, w jaki Europejczycy kategoryzowali siebie. Nową tożsamość budowano na sprzeciwie wobec „tych obcych”. Na Litwie byli nimi Polacy, na Łotwie i w Estonii – Niemcy oraz w nieco mniejszym stopniu Rosjanie. W czasie II wojny światowej Estończycy i Łotysze stanęli ramieniem z Niemcami przeciwko Rosjanom. Jak dziś postrzega się ten wybór? Jako zdradę czy akt bohaterstwa? – Większość Estończyków i Łotyszy, którzy walczyli w niemieckich mundurach, zmobilizowano w 1944 r., gdy zbliżała się Armia Czerwona. Zapewne wierzyli, że bronią ojczyzny. Powtarzali, że najpierw należy pokonać wroga numer 1 (Rosjan), a potem wroga nr 2 (Niemców). Dla wielu było wielkim upokorzeniem, że w 1940 roku ich kraje kapitulowały przed

ZSRR bez jednego wystrzału. Po wojnie władza sowiecka chętnie przyklejała Bałtom etykietkę faszystów. Gdy w 1990 roku Bałtowie odzyskali niepodległość, wszystkie ofiary sowieckich represji uznali za bohaterów. Po wejściu do UE państwa bałtyckie zyskały na znaczeniu w Europie. Czy doświadczenia z przeszłości mają wpływ na ich politykę? – Bałtowie wyciągnęli cenną lekcję z II wojny światowej – nigdy więcej nie zostawać na uboczu. W 1939 roku neutralność ich nie ocalała, dlatego teraz chętnie udzielają się na forum międzynarodowym. Państwa bałtyckie mają wspólne cele strategiczne, ale przy ich realizacji czasami górę biorą interesy narodowe. Na przykład kwestia bezpieczeństwa energetycznego. Wszyscy chcą zmniejszyć zależność od Rosji. Jednak gdy trzeba wyłożyć pieniądze na budowę terminalu gazu ziemnego, elektrowni atomowej lub szybkiego połączenia kolejowego z Tallinna do Warszawy, okazuje się, jak trudno jest mówić jednym głosem. ROZMAWIAŁ MARIUSZ NOWIK

„Historia państw bałtyckich” Andresa Kasekampa ukaże się w kwietniu nakładem Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych. Cały wywiad z autorem na: www.newsweek.pl

